

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РОЛЬОВОГО ТА ПРОБЛЕМАТИЧНОГО АСПЕКТУ ПУБЛІЧНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Гузенко О.П.

*кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри цивільного та господарського права
reginaguzenko2015@gmail.com*

*Криворізький навчально – науковий інститут
Донецького державний університет внутрішніх справ
м. Кривий Ріг, Україна*

Публічний фінансовий контроль був і залишається актуальною проблемою ,котра потребує постійної уваги з огляду на сучасні зміни, які супроводжують фінансово – правовий блок. Без якісного механізму публічного фінансового контролю неможливо адаптувати законодавчі зміни та придати їм дієвості як з боку виконавців, так і позиції законодавця, який їх регламентує.

На даний час постає питання не лише вирішення проблем адаптації інструментів публічного фінансового контролю, а перш за все визначення сфери його впровадження з обов'язковими позитивними наслідками для фінансових питань , котрі підлягають вирішенню. Обґрунтовуючи рольовий аспект публічного фінансового контролю варто зупинитися на проблемі дієвості вже існуючих правових регуляторів, котрі виступають базовою платформою для його проведення Мається на увазі відповідність положень прийнятих правових регуляторів, у сфері публічного фінансового контролю, вже з існуючими нормативно - законодавчими актам. Крім того, постає питання рівня професіоналізму осіб, які безпосередньо виступають виконавцями процедур публічного фінансового контролю, враховуючи важливість результативності їх роботи.

Серед наукових розробок обраної теми дослідження доцільно виокремити таких науковців як О.Д. Рожко [1], Л. В. Дікань [2], В.К.Симоненко, І.О. Барановський та П.С.Петренко [3], Л. А. Савченко [4], К.В.Пивоваров [5], А.В. Хомутенко [6] та інші. У своїх наукових розробках вчені звертають увагу на рольові та проблематичні аспекти публічного фінансового контролю саме на стадії його фактичного проведення.. Проте на даний час дослідження в даній області потребують більш поглибленого підходу із урахуванням вже існуючих напрацювань.

Перш ніж розкрити рольовий та проблематичний аспект публічного фінансового контролю, доцільно зупинитися на розкритті його як понятійної категорії. Як показують дослідження, сутнісна характеристика дефініції «публічний фінансовий контроль» має різні тлумачення. Науковці вважають, з одного боку, публічний фінансовий контроль представляє собою діяльність уповноважених державних органів, органів місцевого самоврядування, а в ряді випадків і організацій, що реалізують публічний інтерес за дотриманням законності в процесі збирання, розподілу та використання публічних грошових фондів. З іншого боку, пропонують розуміти публічний фінансовий контроль в контексті різновиду фінансового контролю, що здійснюється відповідними органами державного фінансового контролю.

Перераховані можливості публічного фінансового контролю, ми вважаємо розкривають його рольовий аспект. За сутнісним змістом пропонуємо трактування дефініції «публічний фінансовий контроль» розуміти як публічну контрольну процедуру в сфері дотриманням законності по операціям з публічними грошовими фондами, яка забезпечує отримання якісного інформаційного потоку для прийняття управлінського рішення на макроекономічному рівні.

Більшість фахівців у сфері публічного фінансового контролю стверджують, що ефективність роботи органів виконавчої влади і місцевого самоврядування в державі значною мірою залежить від якісного адаптування інструментів, що задіяні в процедурах проведення контрольних дій. Разом з тим законодавчий блок, що регламентує проведення публічного фінансового контролю доволі часто зазнають змін, котрі не завжди взаємопов'язані та узгодженні вже з існуючими законодавчими актами.

Наслідком таких явищ є уповільнення процедур публічного фінансового контролю, а в окремих випадках відбувається викривлення інформаційної бази, котра береться за основу при прийнятті рішень. Як показує досвід систематичний і всеосяжний публічний фінансовий контроль сприяє забезпеченню наукової обґрунтованості управлінських рішень з позиції руху публічних грошових потоків, розпоряджень та інших нормативних документів. своєчасної їх реалізації.

Саме на процедури публічного фінансового контролю покладено роль виявлення та усунення недоліків у діяльності об'єктів управління та причин, що їх породжують. Крім того, публічний фінансовий контроль дисциплінує працівників апарату управління, дає можливість об'єктивно оцінювати рівень їхньої компетентності і відповідальності, сприяє поширенню позитивної практики роботи.

Враховуючи сучасні проблеми, які супроводжують фінансово - економічний сектор країни варто згадати про негативний вплив на процедури публічного фінансового контролю таких явищ як поширення корупції та проявами шахрайства в бюджетній сфері, виникає об'єктивна необхідність у забезпеченні дієвості публічного фінансового контролю, який би сприяв законності та раціональності використання публічних грошових потоків, що належать державі.

За результатами проведених досліджень можливо зробити наступні висновки. По – перше, публічний фінансовий контроль забезпечує раціональне та ефективне використання публічних грошових потоків на основі принципу дотриманням законності та фінансової дисципліни, яка регламентована законодавцем та адаптується виконавцями контрольних дій. По – друге, отримані у процесі публічного фінансового контролю результати забезпечують виконання бюджетів за доходами і видатками, дають змогу знайти резерви збільшення обсягів публічних грошових потоків, виявити і ліквідувати диспропорції у розподілі публічних фінансових ресурсів, забезпечити цільовий характер використання коштів та реалізувати інші функції органів публічної влади. По – третє, вирішення проблем публічного фінансового контролю має торкатися питань законодавчого регулятора, людського фактора в особі виконавця процедур публічного фінансового контролю, а також питань протидії корупції і шахрайства. По – четверте, запропоновано дефініцію «публічний фінансовий контроль» за сутнісною характеристикою визначати як публічну контрольну процедуру в сфері дотриманням законності, по операціям з публічними грошовими фондами, яка забезпечує отримання якісного інформаційного потоку для прийняття управлінського рішення на макроекономічному рівні. Ми вважаємо такий підхід розкриває саму природу контрольної події від проведення до кінцевого результату. По - п'яте, рольовий та проблематичний аспект в сфері публічного фінансового контролю має досліджуватися з системною послідовністю, в період наявних законодавчих змін.

Список використаних джерел

1. Рожко О.Д. Державні фінанси України: детермінанти та пріоритети розвитку: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 360 с.
2. Система фінансового контролю в Україні: сучасний стан організації та перспективи розвитку: монографія /[колектив авторів; під заг. редак. к.е.н., проф. Л. В. Дікань].Харків: Вид. ХНЕУ. 2010. 96 с.
3. Симоненко В. К., Барановський І. О., Петренко П. С. Основи єдиної системи державного

фінансового контролю в Україні (макроекономічний аспект): монографія. К. : Знання України, 2006. 280 с.

4. Савченко Л.А. Фінансово – контрольне право: становлення та розвиток: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2017. 400 с.

5. Пивоваров К. В. Система контролю в державному управлінні України: теорія, методологія, практика : монографія. К.: АМУ, 2016. 462 с.

6. Хомутенко А.В. Сучасна парадигма управління державними фінансами України: монографія. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 384 с.